Total No. of Questions: 39) Code No. 24

Total No. of Printed Pages: 8]

March, 2011 GEOGRAPHY

(Kannada and English Versions)

Time: 3 Hours 15 Minutes [Max. Marks: 100

(Kannada Version)

ಸೂಚನೆ: i) ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.

- ii) ಅವಶ್ಯವಿದ್ದೆಡೆ ನಕಾಶೆ ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
- (iii) ಅಂಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 35. 36 ಮತ್ತು 37 ರ ಬದಲಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 35, 36 ಮತ್ತು 37 ಎಂದು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.
- I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : 10 × 1 = 10
  - 1) ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ಮಧ್ಯದ ಗಡಿರೇಖೆ ಯಾವುದು ?
  - 2) ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಶಕವನ್ನು 'ಮಹಾವಿಭಾಜಕ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು ?
  - 3) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವ ಎರಡು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಕಾರಕಗಳ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
  - 4) ಭಾರತದ ಏಕತೆಯ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನದಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ?
  - 5) ಒಣ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳಾವುವು ?
  - 6) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಅಮೂಲ್ಯ ಖನಿಜ ಯಾವುದು ?
  - 7) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಿವೆ ?
  - 8) ಭಾರತದ ಯಾವ ಬಂದರನ್ನು 'ಚಹದ ಬಂದರು'' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು ?
  - 9) ವಿಸ್ತರಿಸಿ : I.S.R.O.
  - 10) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಕಾಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿತು ?

- II. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾಹರೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 3 ರಿಂದ 4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : $10 \times 2 = 20$
  - 11) ಹಿಮಾಲಯಾದಲ್ಲಿ ರುವ ಗಿರಿಧಾಮಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
  - 12) ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
  - 13) 'ಪುರ ಯೋಜನೆ' ಎಂದರೇನು ?
  - 14) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳಾವುವು ?
  - 15) 'ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು' ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮೂಡಿಸಿವೆ ?
  - 16) ಪ್ರವಾಹ-ಹಾಗೂ ನಿರಂತರ ಕಾಲುವೆಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಾವುವು?
  - 17) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಎಂದರೇನು ?
  - 18) ಉತ್ತರ ಭಾರತಕ್ಕಿಂತ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
  - 19) ಸ್ಥಳಾಂತರ ಬೇಸಾಯ ಎಂದರೇನು ?
  - 20) ಬಾಕ್ಟ್ರೆಟ್ ಅದಿರಿನ ಉಪಯೋಗಗಳಾವುವು?
  - 21) ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು 'ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಕೈಗಾರಿಕೆ' ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯುವರು ?
  - 22) ಪ್ರವಾಹಗಳು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ?
- III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಂಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 20 ರಿಂದ 30 ವಾಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : $8 \times 5 = 40$
  - 23) ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಎಂದರೇನು ? ಅರಣ್ಯ ಸುರಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳಾವುವು ?
  - 24) ನೀರಾವರಿ ಎಂದರೇನು ? ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯು ಏಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ?
  - 25) ಹಿರಾಕುಡ್ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಯ ಲಕ್ಷಣ, ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
  - 26) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಭೌಗೋಳಿಕ ಅಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ
  - 27) ಭಾರತವು ಜೀವಾವಶೇಷ ಇಂಧನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ. ಏಕೆ ?
  - 28) ಭಾರತವು ಸೌರಶಕ್ಕಿಯ ಅಪಾರ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ವಿವರಿಸಿ.

- 29) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣಗಳಾವುವು ? ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂ ಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳಾವುವು ? ವಿವರಿಸಿ.
- 30) ರೇಡಿಯೋ ಸಮಾಚಾರದ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ ? ವಿವರಿಸಿ.
- 31) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೈಲು ಸಾರಿಗೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 32) ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾನೀಕರಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 33) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 34) ಭೂಕುಸಿತ ಅಥವಾ ಭೂಪಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾವುವು? ವಿವರಿಸಿ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ಕರಿಸಿ :

 $2 \times 10 = 20$

- 35) ಭಾರತದ ನಕಾಶೆಯನ್ನು ಬರೆದು, ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಹೆಸರಿಸಿ :
  - a) ಗೋದಾವರಿ ನದಿ

b) ಪೀರ್ ಪಂಜಾಲ್ ಸರಣಿ

c) ಜೈಸಲ್ಮೇರ್

- d) ತ್ರೀಹರಿಕೋಟ
- e) ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು
- f) ಪಾಕ್ ಜಲಸಂಧಿ

g) ಚಿಲ್ಮಾ ಸರೋವರ

h) ಜಬಲ್**ಪು**ರ

36) ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿರುವ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸರಳ ಸ್ತಂಭಾಲೇಖವನ್ನು ರಚಿಸಿ :

2001ರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿ ದ್ದ ಲಿನ ರಾಜ್ಯವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆ

	ರಾಜ್ಯಗಳು	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಲಕ್ಷ ಟನ್ನು ಗಳಲ್ಲಿ)
1.	ಜಾರ್ಖಂಡ್	786-7
2.	ಛತ್ತಿಸ್ಘರ್	567.5
3.	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	457-3
4.	ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	331.5
5	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	204.8

37) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಒಂದು ವೃತ್ತ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ :

2001-02 ರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾರು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪಾದನೆ

	ರಾಜ್ಯಗಳು	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ನು ಗಳಲ್ಲಿ)
1.	ಮುಂಬೈ ಹೈ	65⋅6
2.	ಅಸ್ಸಾಂ	13-8
3.	ತಮಿಳುನಾಡು	2.4
4.	ಗುಜರಾತ್	18-2

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 20 ರಿಂದ 30 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

 $2 \times 5 = 10$

38) ಉತ್ತರ ಭಾರತ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ನದಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ನೀವು ಬರೆದು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸೂಕ್ತವಾದ ಚಿತ್ರ, ನಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕೊಡಿ.

39) ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ನೀವು ತಯಾರಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸೂಕ್ತವಾದ ನಕ್ಷೆ, ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ಸವಿಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಂಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ

IV. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರಿಸಿ:

 $2 \times 10 = 20$

- 35) ದಖ್ಯನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 36) ಭಾರತದ ಮಳೆಯ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ.
- 37) ಭಾರತದ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ 'ನಾಗಪುರ ಯೋಜನೆ'ಯ ಪಾತ್ರವೇನು ?

(English Version)

Note: i) Answer all the questions.

- ii) Draw maps and diagrams wherever necessary.
- iii) Alternative questions for Question Nos. 35, 36 and 37 are given for visually challenged candidates at the end of the question paper as Question Nos. 35, 36 and 37.
- I. Answer the following questions in one sentence each

 $10 \times 1 = 10$

- 1. Name the frontier line between India and China.
- 2. Which period is known as 'Great Divide' in Indian Census?
- 3. Name any two natural factors which have contributed for the unity of the country.
- 4. Which river has caused for the evolution of unity in India?
- 5. Write two important crops of dry farming.
- 6. Name the important precious mineral of Karnataka.
- 7. How many International Airports are there in India?
- 8. Which port is called as 'Tea Port' of India?
- 9. Expand 'ISRO'.
- 10. Where was the first paper industry of India established?
- II. Answer any ten of the following questions in three to four sentences each:

 $10 \times 2 = 20$

- 11. Name the hill stations of Himalaya.
- 12. Name the four types of soils of India.
- 13. What is "Pura Yojana"?
- 14. What are the effects of population growth in India?
- 15. How the festivals have contributed for the unity of India?

Turn over

- 16. Differentiate between Inundation and Perennial canals.
- 17. What is 'Horticulture'?
- 18. Sugarcane yield is more in south India than in north. Give reasons.
- 19. What is shifting cultivation?
- 20. What are the uses of Bauxite?
- 21. Why is the 'Cotton Textile Industry' called as 'Market Oriented Industry'?
- 22. What are the reasons for causing floods?
- III. Answer any eight of the following questions in 20 to 30 sentences each:

 $8 \times 5 = 40$

- 23. What is 'Conservation of forest'? What are the measures taken for the protection and preservation of forests?
- 24. What is irrigation? Why is it necessary in India?
- 25. Explain the features, aims and uses of Hirakud river valley project.
- 26. Explain the geographical conditions and distribution of paddy cultivation in India.
- 27. India has very little prospects of fossil fuel. Why?
- 28. India has large potentiality of solar power. Explain.
- 29. What are the reasons for the shortage of hydroelectricity? What are the methods for conservation of energy resources? Explain.
- 30. Explain the role of 'Radio' as the source of News.
- 31. Explain the importance of Railways in India.
- 32. Explain the locational factors of Industry.
- 33. Explain the significance and distribution of software industry in India.
- 34. Explain the reasons for landslide.

IV. Answer any two of the following questions:

 $2 \times 10 = 20$

35. Draw the outline map of India, mark and name the following:

- a) River Godavari
- b) Pir Panjal Range

c) Jaisalmer

- d) Sri Harikota
- e) Mangalore Port
- f) Palk Strait

g) Chilka lake

h) Jabalpur.

36. Draw a simple line graph to represent the following data:

Statewise Production of Coal in India - 2001

Sl.No.	State	Production [in lakh tonnes]	
1.	Jharkhand	786.7	
2.	Chhattisgarh	567∙5	
3.	Madhya Pradesh	457:3	
4.	Andhra Pradesh	331.5	
5.	West Bengal	204.8	

37. Draw a Pie diagram to represent the following data:

Statewise Petroleum Production in India – 2001-02

Sl.No.	State	Production (in million tonnes)
1.	Mumbai High	65.6
2 .	Assam	13.8
3.	Tamil Nadu	2·4
4.	Gujarat	18.2

8

Code No. 24

V. Answer the following questions in 20 to 30 sentences each: $2 \times 5 = 10$

38. Write the differences between north Indian rivers and south Indian rivers.

OR

Give a detail sketch of assignment submitted by you, with suitable diagrams, maps and other appropriate information.

39. Hydroelectricity is very much useful for agriculture and industry.

Explain.

OR

Mention the details of the project work submitted by you with maps, diagrams and other information with examples.

For Visually Challenged Students only:

IV. Answer any two of the following questions:

 $2 \times 10 = 20$

- 35. Explain about the 'Deccan Plateau' of India.
- 36. Write the divisions of rainfall regions in India and explain.
- 37. What is the role of 'Nagpur plan' for the development of road transportation in India?